# REGULAMENTUL(UE) 2022/1279 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

## din 18 iulie 2022

## privind măsurile de liberalizare temporară a comerțului în completarea concesiilor comerciale aplicabile produselor din Republica Moldova în temeiul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([1]),

întrucât:

(1) Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte ([2]) (denumit în continuare „acordul de asociere") reprezintă baza relației dintre Uniune și Republica Moldova. În conformitate cu Decizia 2014/492/UE a Consiliului ([3]), titlul V din acordul de asociere, care se referă la comerț și aspecte legate de comerț, a fost aplicat cu titlu provizoriu de la 1 septembrie 2014 și a intrat în vigoare la 1 iulie 2016, în urma ratificării acordului de asociere de către toate statele membre.

(2) Acordul de asociere exprimă dorința părților la acordul de asociere (denumite în continuare „părțile") de a-și consolida și extinde relațiile într-un mod ambițios și inovator, pentru a facilita și a realiza o integrare economică treptată, cu respectarea drepturilor și obligațiilor care decurg din calitatea părților de membru al Organizației Mondiale a Comerțului.

(3) Articolul 143 din acordul de asociere prevede instituirea progresivă a unei zone de liber schimb între părți, în conformitate cu articolul XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994 (denumit în continuare „GATT 1994"). În acest scop, articolul 147 din acordul de asociere prevede eliminarea progresivă a taxelor vamale în conformitate cu calendarele incluse în anexa XV la acordul de asociere, precum și posibilitatea de a accelera o astfel de eliminare și de a extinde domeniul de aplicare a acesteia.

(4) Războiul de agresiune neprovocat și nejustificat declanșat de Rusia împotriva Ucrainei la 24 februarie 2022 a avut un impact negativ profund asupra capacității Republicii Moldova de a face schimburi comerciale cu restul lumii, în special din cauza faptului că exporturile din Republica Moldova aferente schimburilor comerciale respective se bazau pe tranzitul pe teritoriul ucrainean și pe infrastructura ucraineană, care sunt în mare parte indisponibile în

([1]) Poziția Parlamentului European din 5 iulie 2022 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 18 iulie 2022.
([2]) JO L 260, 30.8.2014, p. 4.
([3]) Decizia 2014/492/UE a Consiliului din 16 iunie 2014 privind semnarea, în numele Uniunii Europene, și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte (JO L 260, 30.8.2014, p. 1).

prezent. În astfel de circumstanțe critice și pentru a atenua efectele negative asupra economiei Republicii Moldova ale războiul de agresiune declanșat de Rusia împotriva Ucrainei, este necesar să se accelereze dezvoltarea unor relații economice mai strânse între Uniune și Republica Moldova și să se ofere un sprijin rapid economiei Republicii Moldova. Prin urmare, este necesar și oportun să se stimuleze fluxurile comerciale ale Republicii Moldova sub forma unor măsuri temporare de liberalizare a comerțului prin care se acordă contingente tarifare suplimentare scutite de taxe vamale pentru șapte produse agricole care fac încă obiectul contingentelor tarifare anuale scutite de taxe vamale (denumite în continuare „contingente tarifare"), în concordanță cu accelerarea eliminării taxelor vamale pentru schimburile comerciale dintre Uniune și Republica Moldova.

(5) În conformitate cu articolul 21 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Uniunea trebuie să asigure coerența dintre diferitele domenii ale acțiunii sale externe. În temeiul articolului 207 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), politica comercială comună trebuie să se desfășoare în cadrul principiilor și al obiectivelor acțiunii externe a Uniunii.

(6) Este necesar ca măsurile de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament să ia forma unor contingente tarifare suplimentare temporare scutite de taxe vamale pentru anumite produse agricole care fac încă obiectul contingentelor tarifare. Prin intermediul unor astfel de măsuri, Uniunea va aprofunda integrarea economică dintre Uniune și Republica Moldova și va oferi un sprijin temporar economic adecvat în beneficiul Republicii Moldova și al operatorilor economici care sunt afectați de războiul de agresiune declanșat de Rusia împotriva Ucrainei. În temeiul anexei XV-A la acordul de asociere, șapte produse agricole din Republica Moldova fac obiectul contingentelor tarifare. Produsele respective sunt: tomatele, usturoiul, strugurii de masă, merele, cireșele, prunele și sucul de struguri. Două dintre produsele respective (prunele și strugurii de masă) au fost exportate de Republica Moldova în cantități mari către piețe terțe, în special către Rusia, Belarus și Ucraina. Pentru produsele respective, este oportun să se introducă contingente tarifare suplimentare scutite de taxe vamale pentru a sprijini temporar redirecționarea către Uniune, dacă este necesar, a volumelor de vânzări direcționate inițial către piețele respective. Pentru celelalte produse (tomate, usturoi, mere, cireșe și suc de struguri), contingentul tarifar nou introdus ar consta dintr-un volum suplimentar scutit de taxe vamale de aceeași dimensiune cu cel prevăzut în acordul de asociere.

(7) În scopul prevenirii fraudelor, dreptul de a beneficia de măsurile comerciale stabilite de prezentul regulament ar trebui să fie condiționat de respectarea de către Republica Moldova a tuturor condițiilor relevante pentru obținerea de avantaje care decurg din acordul de asociere, inclusiv a regulilor de origine a produselor în cauză și a procedurilor aferente, precum și de implicarea Republicii Moldova într-o cooperare administrativă strânsă cu Uniunea, astfel cum se prevede în acordul de asociere.

(8) Republica Moldova ar trebui să nu introducă noi taxe vamale sau taxe cu efect echivalent și nici noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, să păstreze taxele vamale și celelalte taxe la nivelurile actuale și să nu introducă alte restricții, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului. În cazul nerespectării de către Republica Moldova a oricăreia dintre condițiile respective, Comisia ar trebui să fie împuternicită să suspende temporar toate sau o parte din măsurile comerciale stabilite prin prezentul regulament.

(9) Articolul 2 din acordul de asociere prevede că, printre altele, respectarea principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora constituie elemente esențiale ale acordului de asociere. În temeiul aceluiași articol, părțile se angajează în special să respecte următoarele principii generale: respectarea principiului statului de drept și al bunei guvernanțe, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de alt tip, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și respectarea principiilor dezvoltării durabile și ale multilateralismului eficace. Este oportun să se introducă posibilitatea de a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament în cazul în care Republica Moldova nu respectă elementele esențiale sau principiile generale respective.

(10) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei pentru a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament, în cazurile în care producătorii din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă sunt sau ar putea fi grav afectați de importurile realizate în temeiul prezentului regulament. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]).

(11) Sub rezerva unei anchete a Comisiei, este necesar să se prevadă posibilitatea de a suspenda temporar măsurile de liberalizare a comerțului menționate în prezentul regulament în ceea ce privește unul sau mai multe produse aflate sub incidența prezentului regulament care cauzează sau riscă să cauzeze dificultăți grave producătorilor din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă.

(12) Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundată și cuprinzătoare, care este parte integrantă din acordul de asociere, ar trebui să includă o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului stabilite prin prezentul regulament.

(13) Având în vedere urgența problemei legate de situația cauzată de războiul de agresiune declanșat de Rusia împotriva Ucrainei, se consideră oportun să se invoce excepția de la termenul de opt săptămâni prevăzută la articolul 4 din Protocolul nr. 1 privind rolul parlamentelor naționale în Uniunea Europeană, anexat la TUE, la TFUE și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

(14) Având în vedere situația economică din Republica Moldova, prezentul regulament ar trebui să intre în vigoare, în regim de urgență, în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

*Articolul 1*

**Măsuri de liberalizare a comerțului**

În plus față de contingentele tarifare scutite de taxe vamale stabilite în anexa XV-A la acordul de asociere, produsele agricole enumerate în anexa la prezentul regulament sunt admise la import în Uniune din Republica Moldova în limitele contingentelor tarifare scutite de taxe vamale ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în anexa respectivă. Contingentele tarifare respective scutite de taxe vamale sunt gestionate de către Comisie în conformitate cu articolele 49-54 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei ([5]).

*Articolul 2*

**Condiții de acordare a dreptului de a beneficia de măsurile de liberalizare a comerțului**

Măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute la articolul 1 sunt supuse următoarelor condiții:

(a) respectarea regulilor de origine a produselor, precum și a procedurilor aferente, astfel cum se prevede în acordul de asociere;

(b) neintroducerea de către Republica Moldova de noi taxe vamale sau de taxe cu efect echivalent și nici de noi restricții cantitative sau măsuri cu efect echivalent asupra importurilor originare din Uniune, păstrarea taxelor vamale și a celorlalte taxe la nivelurile actuale și neintroducerea niciunor altor restricții, inclusiv a unor măsuri administrative interne discriminatorii, cu excepția cazului în care introducerea acestora ar fi justificată în mod clar în contextul războiului; și

([4]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

([5]) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 343, 29.12.2015, p. 558).

(c) respectarea de către Republica Moldova a principiilor democratice, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și combaterea proliferării armelor de distrugere în masă, a materialelor conexe și a vectorilor acestora, respectarea principiului statului de drept și al bunei guvernanțe, combaterea corupției, a activităților infracționale organizate sau de alt tip, inclusiv a celor cu caracter transnațional, și a terorismului, precum și respectarea principiilor dezvoltării durabile și ale multilateralismului eficace prevăzute la articolele 2, 9 și 16 din acordul de asociere.

*Articolul 3*

**Suspendarea temporară a măsurilor**

(1) În cazul în care Comisia constată că există suficiente elemente de probă care atestă nerespectarea de către Republica Moldova a condițiilor stabilite la articolul 2, Comisia poate, prin intermediul unui act de punere în aplicare, să suspende integral sau parțial măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (2).

(2) În cazul în care un stat membru solicită Comisiei să suspende oricare dintre măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament din cauza nerespectării de către Republica Moldova a condițiilor stabilite la articolul 2 litera (b), Comisia emite un aviz motivat, în termen de patru luni de la data solicitării, în care precizează dacă solicitarea statului membru respectiv este întemeiată. În cazul în care concluzionează că solicitarea este întemeiată, Comisia inițiază procedura menționată la alineatul (1) din prezentul articol.

*Articolul 4*

**Clauza de salvgardare**

(1) Dacă un produs originar din Republica Moldova este importat în condiții care cauzează sau riscă să cauzeze dificultăți grave producătorilor din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă, măsura de liberalizare a comerțului prevăzută la articolul 1 poate fi suspendată în orice moment cu privire la produsul respectiv.

(2) Comisia monitorizează îndeaproape impactul prezentului regulament, inclusiv în ceea ce privește prețurile pe piața Uniunii, ținând cont de informațiile cu privire la exporturile, importurile și producția Uniunii de produse care fac obiectul măsurilor de liberalizare a comerțului stabilite de prezentul regulament.

(3) Comisia ia o decizie de deschidere a unei anchete într-un termen rezonabil:

(a) la cererea unui stat membru;

(b) la cererea unei persoane juridice sau a unei asociații fără personalitate juridică care acționează în numele tuturor producătorilor din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă sau al unei proporții majore a acestora; sau

(c) din proprie inițiativă, în cazul în care aceasta consideră că există suficiente elemente de probă *prima facie* care atestă existența unor dificultăți grave pentru producătorii din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă, astfel cum se menționează la alineatul (1).

În sensul prezentului alineat, „proporție majoră a producătorilor din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă” înseamnă producătorii din Uniune a căror producție colectivă constituie mai mult de 50 % din producția totală a Uniunii de produse similare sau aflate în concurență directă realizată de către acea parte a producătorilor Uniunii care și-a exprimat susținerea sau opoziția față de cerere și care reprezintă nu mai puțin de 25 % din totalul producției de produse similare sau aflate în concurență directă realizate de industria Uniunii.

(4) În cazul în care decide deschiderea unei anchete, Comisia publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un aviz care anunță deschiderea anchetei în cauză. Avizul respectiv prezintă un rezumat al informațiilor primite și prevede că orice informație utilă trebuie comunicată Comisiei. Avizul precizează termenul în care părțile interesate își pot prezenta în scris punctele de vedere. Termenul respectiv nu depășește patru luni de la data publicării avizului.

(5) Comisia colectează toate informațiile pe care le consideră necesare și poate verifica informațiile primite cu Republica Moldova sau cu orice altă sursă relevantă. Comisia poate fi asistată de funcționari ai statului membru pe teritoriul căruia ar putea fi efectuate verificări, dacă respectivul stat membru a solicitat ca funcționarii respectivi să asiste.

(6) La examinarea posibilei existențe a unor dificultăți grave pentru producătorii din Uniune de produse similare sau aflate în concurență directă, astfel cum se menționează la alineatul (1), Comisia ia în considerare, printre altele, următorii factori privind producătorii din Uniune, atunci când sunt disponibile informații relevante:

— cota de piață;

— producția;

— stocurile;

— capacitatea de producție;

— utilizarea capacității;

— ocuparea forței de muncă;

— importurile;

— prețurile.

(7) Ancheta se încheie în termen de șase luni de la publicarea avizului menționat la alineatul (4) din prezentul articol. În circumstanțe excepționale, Comisia poate prelungi termenul respectiv prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (2).

(8) În termen de trei luni de la încheierea anchetei, Comisia decide dacă să suspende măsura de liberalizare a comerțului prevăzută la articolul 1 în ceea ce privește produsul care face obiectul anchetei, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 5 alineatul (2). Actul de punere în aplicare respectiv intră în vigoare în termen de o lună de la data publicării. Suspendarea se menține pe perioada de timp necesară pentru a contracara deteriorarea situației economice sau financiare a producătorilor din Uniune sau pe perioada cât persistă riscul unei astfel de deteriorări. În cazul în care din constatarea definitivă a faptelor reiese că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol, Comisia adoptă un act de punere în aplicare pentru încetarea anchetei și a procedurilor. Actul de punere în aplicare respectiv se adoptă în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 5 alineatul (2).

(9) În cazul în care circumstanțe excepționale care impun o acțiune imediată fac ancheta imposibilă, Comisia poate lua orice măsură preventivă care este necesară, după informarea Comitetului Codului vamal menționat la articolul 5 alineatul (1).

*Articolul 5*

**Procedura comitetului**

(1) Comisia este asistată de Comitetul Codului vamal instituit prin articolul 285 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([6]). Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

*Articolul 6*

**Evaluarea punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului**

Raportul anual al Comisiei privind punerea în aplicare a zonei de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare include o evaluare detaliată a punerii în aplicare a măsurilor de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament și include, în măsura în care este necesar, o evaluare a impactului social al măsurilor respective în Uniune și în Republica Moldova. Informațiile privind importurile de produse în temeiul articolului 1 se pun la dispoziție pe site-ul web al Comisiei.

([6]) Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

*Articolul 7*

**Dispoziție tranzitorie**

Măsurile de liberalizare a comerțului prevăzute în prezentul regulament se aplică produselor care, la 23 iulie 2022, se află sub control vamal în Uniune, sub rezerva prezentării unei cereri în acest scop autorităților vamale competente din Uniune, în termen de șase luni de la data respectivă.

*Articolul 8*

**Intrarea în vigoare și aplicarea**

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Prezentul regulament se aplică până la 24 iulie 2023.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 18 iulie 2022.

| *Pentru Parlamentul European* | *Pentru Consiliu* |
|---|---|
| *Președinta* | *Președintele* |
| R. METSOLA | Z. NEKULA |

*ANEXĂ*

CONTINGENTE TARIFARE SUPLIMENTARE SCUTITE DE TAXE VAMALE PENTRU PRODUSELE AGRICOLE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 1

În pofida regulilor de interpretare a Nomenclaturii combinate (NC), textul aferent denumirii produselor trebuie considerat ca având o valoare pur indicativă. În sensul prezentei anexe, domeniul de aplicare al regimului preferențial este determinat de codurile NC existente la data adoptării prezentului regulament.

| Număr de ordine | Cod NC | Denumirea produselor | Volum contingentar anual (în tone) |
|---|---|---|---|
| 09.6810 | 0702 00 00 | Tomate, în stare proaspătă sau refrigerată | 2 000 |
| 09.6811 | 0703 20 00 | Usturoi, în stare proaspătă sau refrigerată | 220 |
| 09.6812 | 0806 10 10 | Struguri de masă, proaspeți | 38 000 |
| 09.6816 | 0808 10 80 | Mere, proaspete (altele decât merele pentru fabricarea cidrului, prezentate în vrac, de la 16 septembrie la 15 decembrie) | 40 000 |
| 09.6813 | 0809 29 00 | Cireșe (altele decât vișinele), proaspete | 1 500 |
| 09.6814 | 0809 40 05 | Prune, proaspete | 25 000 |
| 09.6815 | 2009 61 10 | Suc de struguri, incl. must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix ≤ 30 la 20 °C, în valoare de peste 18 EUR/100 kg, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori (altul decât cel cu conținut de alcool) | 500 |
| | 2009 69 19 | Suc de struguri, incl. must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix > 67 la 20 °C, în valoare de peste 22 EUR/100 kg, cu sau fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (altul decât cel cu conținut de alcool) | |
| | 2009 69 51 | Suc de struguri concentrat, incl. must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix > 30 dar ≤ 67 la 20 °C, în valoare de peste 18 EUR/100 kg, cu sau fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (altul decât cel cu conținut de alcool) | |
| | 2009 69 59 | Suc de struguri, incl. must de struguri, nefermentat, cu o valoare Brix > 30 dar ≤ 67 la 20 °C, în valoare de peste 18 EUR/100 kg, cu sau fără adaos de zahăr sau alți îndulcitori (altul decât cel concentrat sau cu conținut de alcool) | |